

сановникъ, въ времето на царь Василия Македонецъ, т. е. най-късно до 29 августъ 886 г., когато той царь се поминалъ.

9. Въ Цариградъ Методиевитъ ученици намѣрили подкрепа и били възстановени на прежнитѣ чинове — пресвитети и дякони. Едни останали тамъ, а други заминали за България, гдето ги пречакали съ велики почести.

10. Отъ пространното Климентово житие се знае, че князъ Борисъ изпратилъ Клиmentа отъ Преславъ въ Кутмичевица за учителъ. По-сетне, когато царь Симеонъ поставилъ Клиmentа епископъ (893 г.), тогава сѫщиятъ царь проводилъ Наума за учителъ, замѣстникъ на Клиmentа: *Симеонъ изсти Наума подроуга юмоу въ ниёго място на ёчите ство.* Явно е, че Наумъ е престоялъ въ Преславско отъ 886 до 893 г. и тамъ е ималъ възможност да подбужда къмъ книжовна работа пресвитетъ Константина, по-сетне преславски епископъ, който, въ предговора на своето Поучително евангелие, казва за това: *а зъ оумаленныи Константинъ оупрежденъ бывъ на се твоими прошении брате Наумъ.*

11. Отъ думитѣ въ житието — братъ сего блаженнааго Клиmentа нѣкои слависти допускатъ, че Клиmentъ и Наумъ сѫ били рождени братя. Пѣ е за вѣрване, че тукъ думата „брать“ е употребена въ духовенъ смисъль, като „събрать“; иначе родството би се изтъкнало изрично съответни изрази, като по плѣти братъ и др.

12. Началнитѣ думи на житието — *й се же братіе да не останеть безъ памети.* братъ сего блаженнааго Клиmentа — явно говорятъ, че сѫщиятъ житиеписецъ е билъ съчинилъ по-рано житие и на Клиmentа, сега изгубено. Това или друго подобно старинско житие на св. Клиmentа е било използвано по-сетне за написване на обширното гръцко Клиmentово житие, въ което личатъ славянскитѣ извори.

13. Дати.

Наумъ, за когото знаемъ отъ пространното Клиmentово житие, че дошълъ презъ Бълградъ при князъ Бориса, престоялъ въ Българско въ свещенически чинъ отъ 886—893 г. Когато царь Симеонъ назначилъ Клиmentа епископъ въ 893 г., проводилъ Наuma за неговъ замѣстникъ-учителъ въ Кутмичевица (Македония и Албания), и като такъвъ Наумъ престоялъ 7 год., т. е. до 900 г. Въ тази година той се оттег-